

Zespół Placówek Specjalnych w Szerzawach
Szerzawy 2 88-300 Mogilno

☎ 0523157026

zpsszerzawy@wp.pl

www.zpsszerzawy.pl

PROGRAM

WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNY

*"Dobry wychowawca,
który nie wtłacza a wyzwala,
nie ciągnie a wznosi,
nie ugniata a kształtuje,
nie dyktuje a uczy,
nie żąda a zapytuje*

*- przeżyje wraz z dziećmi
wiele natchnionych chwil"*

Szerzawy 2020 r.

Aktualizacja – 2022 r.

Preambula

„ ...Wychowywać to nie znaczy kształcić tylko rozum,

Lecz kształtować harmonijnie całego człowieka,

A więc także jego serce i charakter.

Wychowywać to znaczy również

- z pokolenia na pokolenie przekazywać wartości,

Które nadają życiu sens i wypełniają je treścią.

Przekazuje się je nie tylko słowami,

Lecz przede wszystkim przykładem własnego życia...”

[Phil Bosmans]

Program Wychowawczo-Profilaktyczny jest zbiorem działań, które mają za zadanie wspomagać prawidłowy rozwój uczniów/wychowanków Zespołu Placówek Specjalnych w Szerzawach poprzez kształtowanie właściwych postaw i uczenie prawidłowych zachowań w różnych sytuacjach życiowych. Określa również sposób zapobiegania zachowaniom ryzykownym, budowania wiary w siebie, pokazywania wartości i sensu ludzkiego życia oraz promowania pozytywnych form spędzenia czasu wolnego.

Program powstał w oparciu o wizję i misję szkoły, po uprzednim zdiagnozowaniu potrzeb uczniów i nauczycieli oraz oczekiwań rodziców/opiekunów. Przedstawia całościowo treści i działania o charakterze wychowawczym i profilaktycznym, dostosowane do specyfiki placówki i jej uczniów/wychowanków z uwzględnieniem zadań zawartych w podstawie programowej kształcenia ogólnego.

Wstęp

Szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny realizowany w Zespole Placówek Specjalnych w Szerzawach opiera się na hierarchii wartości przyjętej przez Radę Pedagogiczną, Radę Rodziców i Samorząd Uczniowski, wynikających z przyjętej w szkole koncepcji pracy. Jego treści są spójne ze statutem i misją placówki, której istotą działań wychowawczych i profilaktycznych jest współpraca całej społeczności. Opiera się ona na założeniu, że wychowanie jest zadaniem realizowanym zarówno przez rodziców/opiekunów, wszystkich nauczycieli i wychowawców oraz wynika z priorytetów edukacyjno-wychowawczych państwa. Rolą Zespołu Placówek Specjalnych w Szerzawach oprócz funkcji dydaktycznej jest dbałość o wszechstronny rozwój każdego z uczniów/wychowanków na miarę ich możliwości oraz wspomaganie wychowawczej funkcji rodziców/opiekunów. Natomiast celem oddziaływań wychowawczych jest rozwijanie potencjału dzieci i młodzieży, ze szczególnym uwzględnieniem ich pozytywnych i mocnych stron oraz wzmacnianie ich w radzeniu sobie z wyzwaniami życia codziennego. Niezbędne jest również rozwijanie u nich kompetencji kluczowych oraz najważniejszych umiejętności życiowych, przydatnych dla prawidłowego rozwoju w sferze fizycznej, psychicznej, społecznej i duchowej.

Placówka jako środowisko wychowawcze ma za zadanie również kształtować postawy, umożliwić korygowanie deficytów oraz zapobiegać zagrożeniom poprzez profilaktykę, przeciwdziałanie i wsparcie uczniów/wychowanków w trudnych sytuacjach.

Okres szkolny to dla młodego człowieka istotny czas kształtowania poczucia tożsamości i osobowości. Zmiany zachodzą na drodze zdobywania nowego doświadczenia, uzyskiwania umiejętności i wiedzy. Przed uczniami/wychowankami stoją również zadania związane z socjalizacją, nawiązywaniem relacji interpersonalnych ze swoim otoczeniem, rozwijaniem umiejętności wyznaczania własnych i respektowania granic innych ludzi, zdolności zaspokajania potrzeb oraz odkrywania i rozwijania własnych pasji i zainteresowań. Jest to czas, kiedy uczniowie/wychowankowie kształtują swój światopogląd, formułują postawy moralne, a także określają swój aktualny styl i sposób na życie. Wielu z nich wymaga korekty zaburzonego zachowania oraz nieprawidłowo ukształtowanego systemu wartości. Stąd niezwykle ważne jest, aby działania wychowawczo-profilaktyczne placówki miały charakter kompleksowy, systematyczny i podlegały okresowej modyfikacji.

Wartości

W Zespole Placówek Specjalnych w Szerzawach wychowanie pragniemy oprzeć o uniwersalny system wartości, które nadają życiu sens i pozwalają wyznaczać cele.

Miłość - przekazujemy prawdę, iż najgłębszy sens życia leży w przyjmowaniu i odwzajemnianiu miłości. Miłość jest więzią wszystkich wartości.

Rodzina - pokazujemy młodzieży wartość rodziny jako optymalnego środowiska rozwoju. Wspieramy działania wychowawcze w środowisku rozwoju dzieci i młodzieży. Aktywizujemy do współpracy rodziców, opiekunów, placówki opiekuńczo-wychowawcze.

Patriotyzm, tożsamość narodowa – czujemy się Polakami, szanujemy inne narody. Znamy historię swojej ojczyzny i jej spuściznę kulturową. Pielęgnowujemy rodzime zwyczaje i tradycje. Cenimy naszego Patrona.

Prawda – jesteśmy uczciwi wobec samych siebie i drugiego człowieka. Bycie sobą, to szacunek dla prawdy, przejrzystość i tolerancja w kontaktach z innymi ludźmi.

Praca – wykonujemy sumiennie swoje obowiązki, rozwijamy zainteresowania, stawiamy sobie wysokie wymagania, planujemy swoją przyszłość edukacyjno-zawodową.

Zdrowie – działamy na rzecz zdrowia swojego i innych. Rozwijamy własną aktywność fizyczną, prawidłowo się odżywiamy. Eliminujemy ze swego życia uzależnienia i zachowania ryzykowne. Dążymy do równowagi psychofizycznej. Wspieramy działania nastawione na ekologię, szacunek dla przyrody.

Wrażliwość – wyrażamy chęć niesienia pomocy innym, ochrony słabszych i młodszych. Przeciwstawiamy się postawie obojętności wobec krzywdy i niesprawiedliwości.

Tolerancja - upowszechniamy ideę tolerancji różnorodności, odmienności i szacunku dla różnego rodzaju niepełnosprawności.

Diagnoza zagrożeń

Program wychowawczo-profilaktyczny został opracowany na podstawie diagnozy potrzeb i problemów występujących w środowisku szkolnym, która została przeprowadzona we wrześniu bieżącego roku szkolnego, z uwzględnieniem:

- wyników ewaluacji wewnętrznej,
- wyników nadzoru pedagogicznego sprawowanego przez dyrekcję, ewaluacji wcześniejszego programu wychowawczego i programu profilaktyki, realizowanych w roku szkolnym 2021/2022,
- wniosków i analiz z pracy zespołów zadaniowych, zespołów przedmiotowych, zespołów wychowawczych,
- aktualnych kierunków polityki oświatowej państwa i priorytetów kujawsko-pomorskiego kuratora oświaty na bieżący rok szkolny.

Dodatkowym źródłem informacji na temat sytuacji wychowawczej oraz zagrożeń w szkole jest kwestionariusz dla wychowawców klas, grup wychowawczych w internacie. Znajomość sytuacji rodzinnej i materialnej uczniów, a także obserwacja i rozmowy indywidualne z uczniami, nauczycielami, rodzicami i pracownikami niepedagogicznymi placówki.

W bieżącym roku szkolnym zostaną również uwzględnione w pracy profilaktyczno-wychowawczej wyniki ankiety dotyczącej skutków pandemii SARS COVID-19.

Analiza wyników diagnoz potwierdza występowanie lub zagrożenie takimi problemami jak:

- słaba motywacja do nauki
- zachowania agresywne
- konflikty rówieśnicze
- wulgarne słownictwo
- zagrożenia związane z uzależnieniem
- brak szacunku dla rówieśników i dorosłych
- wagary, samowolne oddalenia się z placówki
- kradzieże
- wandalizm
- namawianie do niewłaściwych zachowań.

Założenia programu

Podmiotem działań są: uczniowie, wychowawcy, nauczyciele, rodzice.

Działalność profilaktyczna obejmuje:

- 1) profilaktykę uniwersalną** – wspieranie wszystkich uczniów i wychowanków w prawidłowym rozwoju i zdrowym stylu życia oraz podejmowanie działań, których celem jest ograniczanie zachowań ryzykownych niezależnie od poziomu ryzyka używania przez nich środków i substancji psychoaktywnych,
- 2) profilaktykę selektywną** – wspieranie uczniów i wychowanków, którzy ze względu na swoją sytuację rodzinną, środowiskową lub uwarunkowania biologiczne są w wyższym stopniu narażeni na rozwój zachowań ryzykownych,
- 3) profilaktykę wskazującą** – wspieranie uczniów i wychowanków, u których rozpoznano wczesne objawy używania środków i substancji psychoaktywnych lub występowania innych zachowań ryzykownych, które nie zostały zdiagnozowane jako zaburzenia lub choroby wymagające leczenia.

W szkole działania powyższe dotyczą głównie profilaktyki uniwersalnej, selektywnej z uwzględnieniem elementów profilaktyki wskazującej. Polegają one na **wzmacnianiu czynników chroniących, a eliminowaniu i przeciwdziałaniu czynnikom ryzyka.**

Profilaktyka:

Eliminacja lub redukcja (osłabienie) czynników ryzyka:

1. Warunki rodzinne

- konflikty rodzinne,
- nieprawidłowe postawy rodzicielskie i niewłaściwie ukształtowany system wartości,
- antyspołeczne wzorce ról w dzieciństwie, negatywne wzory starszego rodzeństwa,
- trudna sytuacja materialna,
- przestępczość, nadużywanie środków psychoaktywnych przez rodziców,
- choroba psychiczna w rodzinie.

2. Problemy środowiskowe:

- duża dostępność substancji psychoaktywnych,
- nasilenie przemocy w środowisku lokalnym,
- bieda, niski status społeczno-ekonomiczny, wyuczona bezradność,
- wysoka przestępczość, nieprzestrzeganie prawa.

3. Problemy szkolne

- nieprawidłowa atmosfera w szkole, niski poziom nauczania, brak wsparcia nauczycieli,
- niepowodzenia w nauce,
- negatywny stosunek do szkoły i obowiązków szkolnych,
- problemy z zachowaniem w szkole, demoralizujący wpływ środowiska szkolnego.

4. Problemy interpersonalne, rówieśnicze

- przynależność do grupy stwarzającej problemy wychowawcze,
- odrzucenie przez rówieśników,
- cyberprzemoc, hejt,
- naśladowanie rówieśników zażywających substancje psychoaktywne.

5. Problemy indywidualne, tzw. kapitał życiowy

- nieadekwatna samoocena,
- niedojrzałość emocjonalna, brak kontroli emocji,
- deficyty rozwojowe, nadpobudliwość, słaba odporność na frustrację,
- cechy charakteru takie jak: impulsywność, skłonność do zachowań ryzykownych, wysoki poziom lęku i niepokoju,
- podatność na wpływy,
- zaburzenia zachowania, zachowania opozycyjne, buntownicze, agresywne,
- używanie wulgaryzmów,
- pozytywne oczekiwania dotyczące skutków używania substancji psychoaktywnych,
- eksperymentowanie z substancjami psychoaktywnymi,
- niska odporność na stres.

Wzmocnienie czynników chroniących:

1. Silna więź z rodzicami.
2. Zaangażowanie rodziców/opiekunów w życie dziecka, wsparcie i zaspokajanie jego potrzeb.
3. Zasady rodzinne, jasne oczekiwania rodziców, opiekunów.
4. Umiejętności społeczne (porozumiewania się z innymi, rozwiązywanie problemów, asertywność).
5. Posiadanie planów, celów życiowych.
6. Sprawne mechanizmy samokontroli.
7. Wiara we własne możliwości.
8. Poczucie przynależności do szkoły.
9. Pozytywny klimat szkoły i wsparcie nauczycieli/wychowawców.
10. Wymaganie od uczniów/wychowanków odpowiedzialności i udzielania sobie wzajemnej pomocy.
11. Wzmacnianie pozytywne, okazje do przeżycia sukcesu i rozpoznawania własnych osiągnięć.
12. Spójność oddziaływań wychowawczych.
13. Przynależność do pozytywnej grupy rówieśniczej.
14. Rozwijanie zainteresowań (kółka zainteresowań, kluby sportowe, projekty unijne, wolontariat).
15. Przyjazne i bezpieczne sąsiedztwo (dostęp do ośrodków rekreacji, klubów, poradni).
16. Obecność wspierających dorosłych (mentorów, nauczycieli, wychowawców, trenerów).
17. Kulturowanie tradycji.

Wizja zespołu

Nasza placówka jest nowoczesna i przyjazna. Stwarzamy optymalne, bezpieczne warunki pobytu w szkole i w internacie. Dążymy do harmonijnego rozwoju wychowanków, zdobywania wiedzy i umiejętności. Mamy wykwalifikowaną kadrę, która nieustannie rozwija się i doskonali kompetencje. Wciąż unowocześniamy bazę i wyposażenie placówki. Wykorzystujemy techniki informacyjne i informatyczne. Stosujemy nowoczesne metody nauczania i wychowania, sprzyjające rozwijaniu umiejętności, zainteresowań i pasji naszych

wychowanków. Kultywujemy polską tradycję oraz dziedzictwo kulturowe naszego miasta i regionu. Organizujemy wszechstronną pomoc potrzebującym uczniom. Obejmujemy wychowanków działaniami profilaktycznymi. Promujemy działalność i osiągnięcia naszego zespołu w środowisku lokalnym. Dokładamy wszelkich starań by nasi wychowankowie znali poczucie własnej wartości i świadomie stanowili odpowiedzialną część społeczeństwa.

Misja zespołu

Jesteśmy placówką życzliwą dla uczniów i wychowanków. Naszym nadrzędnym celem jest dobro wychowanka i jego harmonijny rozwój w przyjaznych, bezpiecznych warunkach. Chcemy uczyć i kształtować dzieci oraz młodzież w duchu wartości, uwzględniając indywidualną sytuację życiową oraz intelektualny, psychiczny i społeczny aspekt rozwoju. Kształtujemy postawy patriotyczne, kultywujemy tradycje i przekazujemy dziedzictwo kulturowe naszego regionu. Tworzymy odrębną i niepowtarzalną tradycję naszej placówki. Rozwijamy postawy niezbędne do życia w społeczeństwie, takie jak odpowiedzialność za siebie i innych, uczciwość i wzajemny szacunek. Zapobiegamy zachowaniom ryzykownym, eliminujemy zachowania społecznie niepożądane i propagujemy zdrowy styl życia. Pragniemy wyposażyć naszych wychowanków w takie kompetencje i umiejętności, które pozwolą im prawidłowo funkcjonować w społeczności i dostosowywać się do realiów współczesnego świata.

Cele Szkolnego Programu Profilaktyczno-Wychowawczego

Cel ogólny programu:

- Głównym założeniem i celem programu jest promowanie zdrowego i bezpiecznego stylu życia, szeroko rozumiana edukacja niezbędna do wyrobienia właściwych postaw i zachowań
- wspomaganie uczniów w radzeniu sobie z trudnościami zagrażającymi ich prawidłowemu rozwojowi i zdrowemu życiu poprzez: ograniczanie i likwidowanie tzw. czynników ryzyka oraz inicjowanie i wzmacnianie tzw. czynników chroniących.

Cele szczegółowe programu:

- integracja i adaptacja młodzieży w szkole,
- rozwijanie umiejętności społecznych, a szczególnie asertywności, rozwiązywania konfliktów i współpracy w grupie,
- kształtowanie empatii, wrażliwości i tolerancji wobec drugiego człowieka,
- wdrażanie do odpowiedzialnego pełnienia ról społecznych, w tym także tych związanych z płcią i założeniem własnej rodziny,
- edukacja uczniów w zakresie rozwoju seksualnego,
- zwiększenie świadomości problemu agresji, jej mechanizmów i konsekwencji,
- wypracowanie strategii przeciwdziałania przemocy rówieśniczej,
- motywowanie do prowadzenia zdrowego stylu życia, w tym prawidłowych wzorów odżywiania się i rekreacji ruchowej,
- zapoznanie z mechanizmami uzależnienia i zniewolenia człowieka,
- edukacja nt. szkodliwości środków odurzających, zagrożeń wynikających z ich używania i nadużywania,
- kształtowanie poczucia własnej wartości i samoświadomości,
- motywowanie do kreatywności, rozwijania zainteresowań, poszukiwania własnych celów życiowych, świadomego podejmowania odpowiedzialnych decyzji i rozumienia ich skutków,
- wspieranie rodziców w ich funkcji wychowawczej,
- edukacja rodziców i nauczycieli w zakresie uzależnień i problemów młodzieży oraz włączenie ich do działań profilaktycznych.

Sylwetka absolwenta

Absolwent szkoły podstawowej/branżowej

To osoba, która ma dobrze ugruntowane poczucie własnej wartości, jest odpowiedzialna i uczciwa. Przestrzega zasad i norm społeczno-moralnych. Ma świadomość swoich słabych i mocnych stron, dlatego docenia sukcesy ale też radzi sobie z porażkami. Zdaje sobie sprawę z konsekwencji swojego postępowania. Darzy siebie i innych szacunkiem. Prawidłowo nawiązuje i utrzymuje relacje. Potrafi funkcjonować w grupie i wypełniać role społeczne w

doroślým zyciu. Kulturalnie posługuje się języcznym ojczystym. Zna sposoby radzenia sobie w trudnych sytuacjach. Potrafi gospodarować swoim czasem wolnym, wybiera aktywności sprzyjające rozwojowi. Jest to osoba kreatywna i pracowita. Uzyskuje kwalifikacje zawodowe i aktywnie poszukuje pracy. Właściwie gospodaruje środkami finansowymi, realizując zadania dnia codziennego. W procesie usamodzielnienia korzysta ze wsparcia właściwych instytucji.

Zdaje sobie sprawę z zagrożeń społecznych i cywilizacyjnych, dlatego prowadzi zdrowy styl życia i postępuje mając na uwadze bezpieczeństwo własne i innych. Stroni od używek i ma świadomość konsekwencji ich zażywania. Wykorzystuje na co dzień zdobytą wiedzę, umiejętności i zainteresowania. Potrafi też korzystać z różnych źródeł wiedzy, wykorzystywać technologie informatyczne i informacyjne. Zna historię i kulturę własnego narodu i regionu, a także tradycję szkoły.

Absolwent szkoły przysposabiającej do pracy

To osoba, która jest samodzielna na miarę swoich możliwości psychofizycznych. Rozumie pojęcie pracy, wymagania i korzyści wypływające z bycia pracownikiem. Ma wystarczającą motywację do podjęcia pracy i potrafi dokonać wyboru obowiązków adekwatnie do swoich możliwości i umiejętności. Na miarę swoich możliwości psychofizycznych jest przygotowany do samodzielnego przemieszczania się w kierunku pracy i domu. Zna i przestrzega zasad bezpieczeństwa w pracy i miejscach publicznych oraz zachowuje się w nich w sposób społecznie akceptowany.

Strategia wychowawczo-profilaktyczna placówki

Głównym zadaniem w działalności wychowawczo-profilaktycznej w Zespole Placówek Specjalnych w Szerzawach jest wspomaganie rozwoju uczniów/wychowanków, ukierunkowane na osiągnięcie przez niego pełnej dojrzałości w sferach:

- rozwoju fizycznego - zdobycie przez ucznia/wychowanka wiedzy i umiejętności, pozwalających na prowadzenie zdrowego stylu życia, podejmowania zachowania prozdrowotnego i unikania zachowania ryzykownego,
- rozwoju psychicznego - zbudowanie u ucznia/wychowanka równowagi psychicznej, opartej na jego mocnych stronach oraz wyposażenie ucznia/wychowanka w umiejętności radzenia

sobie w sytuacjach trudnych w sposób akceptowany społecznie, a także w wiedzę na temat możliwości uzyskania wsparcia i pomocy,

- rozwoju intelektualnego - wyrównywanie braków edukacyjnych, stymulowanie rozwoju, odkrywanie potencjału intelektualnego, rozwijanie zainteresowań i aktywności twórczej,

- rozwoju społecznego - kształtowanie postawy otwartości w życiu społecznym, współpracy z innymi, nawiązywania i utrzymywania pozytywnych relacji społecznych, korygowanie sądów o rzeczywistości, przygotowanie uczniów/wychowanków do życia w społeczeństwie z poszanowaniem norm i zasad współżycia społecznego,

- rozwoju duchowego - interioryzacja uniwersalnego systemu wartości, w tym docenianie znaczenia zdrowia i wartości religijnych.

Działalność profilaktyczna obejmuje w szczególności:

- wspieranie wszystkich uczniów/wychowanków w prawidłowym rozwoju i zdrowym stylu życia oraz podejmowanie działań, których celem jest ograniczanie i przeciwdziałanie zachowaniu ryzykownemu,

- wspieranie uczniów/wychowanków, u których rozpoznano wczesne objawy używania substancji psychoaktywnych lub występowanie innego zachowania ryzykownego,

- diagnozowanie podstawowych zagrożeń w placówce,

- znajomość oraz bazowanie w procesie wychowania na czynnikach chroniących,

- ochrona i wzmacnianie zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży,

- uświadamianie uczniom/wychowankom współczesnych zagrożeń cywilizacyjnych, w tym zagrożeń związanych z nadużywaniem Internetu i komputera, kształtowanie krytycznego podejścia do treści publikowanych w Internecie i mediach społecznościowych,

- roztropne korzystanie w procesie kształcenia z narzędzi i zasobów cyfrowych oraz metod kształcenia wykorzystujących technologie informacyjno-komunikacyjne.

Zadania profilaktyczne programu:

- kształtowanie umiejętności konstruktywnego radzenia sobie ze stresem, napięciem emocjonalnym, sytuacjami trudnymi, konfliktem, uczenie sposobów wyrażania własnych emocji w sposób społecznie akceptowany,

- przeciwdziałanie przemocy, agresji, uzależnieniom i zachowaniom ryzykownym,

- znajomość zasad bezpiecznego poruszania się po drogach publicznych oraz podróżowania,

- promowanie zdrowego stylu życia i nawyków prozdrowotnych,
- uświadamianie niebezpieczeństwa związanego z nadużywaniem komputera, Internetu, telefonu komórkowego i telewizji,
- wspieranie uczniów/wychowanków w pozytywnym rozwiązywaniu kryzysu tożsamości i kryzysów rozwojowych,
- ewaluacja skuteczności działań profilaktycznych.

Działalność wychowawcza obejmuje w szczególności:

- współdziałanie całej społeczności placówki na rzecz kształtowania u ucznia/wychowanka wiedzy, umiejętności, postaw określonych w sylwetce absolwenta,
- promowanie etycznych wartości jako fundamentu kształtowania charakteru uczniów i przeciwdziałania niepożądanym zachowaniom,
- kształtowanie systemu wartości, w którym szacunek, zaufanie, uczciwość i współpraca należą do najważniejszych wartości dla uczniów/wychowanków,
- współpracę z rodzicami lub opiekunami prawnymi uczniów/wychowanków i wspomaganie wychowawczej roli rodziny, instytucjami działającymi na rzecz dzieci i młodzieży w celu budowania spójnego systemu wartości, kształtowania postaw prozdrowotnych, promowania zdrowego stylu życia i zachowania proekologicznego,
- wzmacnianie wśród uczniów/wychowanków więzi z placówką oraz społecznością lokalną,
- kształtowanie przyjaznego klimatu w placówce, budowanie pozytywnych, opartych na wzajemnym szacunku, relacji rówieśniczych oraz relacji uczniów/wychowanków z pracownikami pedagogicznymi i niepedagogicznymi placówki,
- doskonalenie umiejętności nauczycieli i wychowawców w zakresie budowania podmiotowych relacji z uczniami/wychowankami, wdrożenie działań poprawiających efektywność pracy dydaktycznej w celu podniesienia wyników nauczania,
- kształtowanie u uczniów/wychowanków postaw prospołecznych, takich jak szlachetność, zaangażowanie społeczne, także poprzez udział w działaniach wolontariatu,
- przygotowanie uczniów/wychowanków do kultywowania tradycji narodowych, kulturowych oraz o charakterze religijnym, poprzez edukację patriotyczną, nauczanie historii i poznawanie polskiej kultury
- prowadzenie innowacji pedagogicznych jako stałego elementu funkcjonowania szkoły, mającego na celu podniesienie jakości jej pracy.

Zadania w pracy wychowawczej:

- kształtowanie szacunku do symboli narodowych, tożsamości indywidualnej, narodowej i patriotycznej, rozwijanie szacunku dla miejsc pamięci narodowej, poszanowania tradycji, wprowadzenie edukacji regionalnej,
- zapoznanie z obowiązkami i prawami obywatelskimi, zachęcanie do przestrzegania prawa,
- zapoznanie z normami zachowania obowiązującymi w placówce,
- budowanie szacunku dla wiedzy, pracy i rozwijania zainteresowań,
- wychowanie zmierzające do osiągnięcia ludzkiej dojrzałości poprzez kształtowanie postaw ukierunkowanych na prawdę, dobro i piękno, propagujących do podejmowania odpowiedzialnych decyzji,
- budowanie systemu wartości opartego na zasadzie tolerancji i szacunku dla drugiego człowieka, uświadamianie wartości ludzkiego życia,
- doskonalenie umiejętności społecznych: prawidłowego funkcjonowania w grupie społecznej (klasie, grupie wychowawczej), empatii i gotowości niesienia pomocy,
- zmniejszenie absencji szkolnej,
- troska o szeroko pojęte bezpieczeństwo uczniów/wychowanków, kadry, pracowników niepedagogicznych,
- systematyczne aktualizowanie diagnozy sytuacji wychowawczej placówki,
- wspomaganie wychowawczej roli rodziny przez właściwą organizację i realizację zajęć edukacyjnych Wychowanie do życia w rodzinie,
- doskonalenie systemu kształcenia zawodowego we współpracy z pracodawcami.

Ceremoniał i tradycje szkolne

Zespół Placówek Specjalnych w Szerzawach ma swego patrona, logo, sztandar i hymn szkolny. Placówka przyjęła jako swój cel kształtowanie postaw obywatelskich, patriotycznych i społecznych uczniów/wychowanków poprzez kształtowanie szacunku dla symboli i barw narodowych, historii, tradycji narodowych i lokalnych.

Na stałe imprezy szkolne składają się:

- Uroczyste rozpoczęcie roku szkolnego
- Pasowanie na ucznia uczniów nowoprzyjętych
- Dzień Kropki
- Dzień Edukacji Narodowej
- Akcja Sprzątania Świata
- Święto Niepodległości
- Kiermasz Świąteczny
- Spotkanie Choinkowe
- Jasełka
- Zabawa Karnawałowa
- Święto Konstytucji 3 Maja
- Dzień Dziecka
- Uroczyste zakończenie roku szkolnego.